

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Václava Novotného a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **K. M.**, zast. Mgr. Zdeňkem Honzíkem, advokátem se sídlem AK Plzeň, Plynární 6, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, Nad Štolou 3, Praha 7, o udělení azylu, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 21. 10. 2004, č. j. 14 Az 376/2004 – 16,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Usnesením ze dne 21. 10. 2004, č. j. 14 Az 376/2004 - 16, odmítl Krajský soud v Ústí nad Labem žalobu žalobce – stěžovatele proti rozhodnutí žalovaného Ministerstva vnitra ČR ze dne 12. 11. 2003, č. j. OAM-5536/VL-07-P14-2002, kterým žalovaný zastavil dle ustanovení § 25 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, v platném znění (dále jen „zákon o azylu“) řízení o udělení azylu s odůvodněním, že se stěžovatel bez vážného důvodu opakovaně nedostavil ve dnech 29. 10. 2003 a 11. 11. 2003 k doplňujícímu pohovoru, i když byl řádně o této povinnosti poučen včetně následků jejího nesplnění.

Proti výše uvedenému usnesení krajského soudu podal stěžovatel včas kasační stížnost.

V kasační stížnosti stěžovatel výslovně uplatňuje důvod obsažený v ust. § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s. ř. s.).

Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že nalézací soud se ani okrajově nezabýval skutečností, kdy došlo k faktickému vymístění stěžovatele z azylového zařízení ani skutečností, zda a jakým způsobem tato skutečnost byla žalovanému dána na vědomí. Právě nedoložením těchto faktů došlo ze strany stěžovatele ke zkrácení na jeho právech, když soud vycházel z neúplně zjištěného skutkového stavu a mohl tak dojít k nesprávnému závěru. Žalovaný pak nevyvinul jakékoliv úsilí ke zjištění pravdivosti stěžovatelem poukazovaných skutečností. I přes toto tvrzení rozhodl negativně. Dle stěžovatele pak soud rozhodl na základě nejen úplně zjištěného skutkového stavu, ale i na základě nekompletního spisového materiálu.

Na základě výše uvedeného navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí soudu a vrácení věci k dalšímu řízení. Součástí podané kasační stížnosti je i návrh stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ve smyslu ust. § 107 s. ř. s.

Žalovaný se k podané kasační stížnosti vyjádřil dne 8. 12. 2004, kdy ve svém podání popřel oprávněnost kasační stížnosti, odkázal na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatele. Navrhuje kasační stížnost zamítnout a odkladný účinek kasační stížnosti nepřiznat pro jeho nedůvodnost.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ust. § 109 s. ř. s., a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti rozhodováno přednostně. Navíc je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpení podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpení pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) – ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Z předloženého spisového materiálu Nejvyšší správní soud zjistil, že řízení o udělení azylu bylo zahájeno dne 14. 12. 2002 na základě žádosti stěžovatele o azyl. Dne 14. 4. 2003 byl se stěžovatelem sepsán protokol o pohovoru k žádosti o udělení azylu v P. Č. Ú. Stěžovatel byl žalovaným vyzván k provedení doplňujícího pohovoru ke dni 29. 10. 2003. Předvolání k doplňujícímu pohovoru nebylo možno doručit stěžovateli do vlastních rukou, neboť svévolně opustil p. s. Č. Ú., kde byl naposledy hlášen k pobytu. Písemnost proto byla uložena v azylovém zařízení dle ustanovení § 24 odst. 2 zákona o azylu. V den uvedený v předvolání se ovšem stěžovatel nedostavil k pohovoru a svou neúčast řádně neomluvil. Žalovaný proto stěžovatele předvolal k náhradnímu termínu na den 11. 11. 2003. Ani k tomuto se však stěžovatel nedostavil a svou neúčast ani v tomto případě řádně neomluvil.

O termínech obou pohovorů byl tedy stěžovatel řádně v souladu se zákonem o azylu vyrozuměn. Ani v jednom případě se ovšem k tomuto úkonu nedostavil a svou neúčast neomluvil. Žalovaný konstatoval, že stav spisového materiálu nedovoluje rozhodnout ve věci a proto řízení ve smyslu ustanovení § 25 písm. d) zákona o azylu dne 12. 11. 2003 zastavil.

Proti předmětnému rozhodnutí o zastavení řízení podal stěžovatel dne 8. 7. 2004 žalobu. Krajský soud v Ústí nad Labem žalobu jako opožděnou usnesením odmítl. Výše uvedené usnesení krajského soudu napadl stěžovatel včas podanou kasační stížností.

V kasační stížnosti stěžovatel výslovně uplatňuje důvod uvedený v ustanovení § 103 s. ř. s., odst. 1 písm. a), b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že nalézací soud se ani okrajově nezabýval skutečností, kdy došlo k faktickému vymístění stěžovatele z azylového zařízení ani skutečností, zda a jakým způsobem tato skutečnost byla žalovanému dána na vědomí. Právě nedoložením těchto faktů došlo ze strany stěžovatele ke zkrácení na jeho právech, když soud vycházel z neúplně zjištěného skutkového stavu.

Nejprve se Nejvyšší správní soud zabýval přípustností podané kasační stížnosti.

Je-li kasační stížností napadeno usnesení o odmítnutí žaloby, přicházejí pro stěžovatele v úvahu z povahy věci pouze kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu, přičemž pod tento důvod spadá také případ, kdy vada řízení před soudem měla nebo mohla mít za následek vydání nezákonného rozhodnutí o odmítnutí návrhu.

Stěžovatel, jak je patrné z výslovného odkazu v kasační stížnosti, nenapadl usnesení o odmítnutí žaloby z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., nýbrž namítal vady řízení před správním orgánem ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Z tohoto kasačního titulu však usnesení o odmítnutí žaloby napadeno být nemůže. Nejvyšší správní soud v daném případě stěžovatelem tvrzené důvody kasační stížnosti posoudil podle jejich obsahu a nikoliv podle formálního označení. Pokud stěžovatel v kasační stížnosti vytýkal soudu, že tento vycházel z neúplně zjištěného skutkového stavu, namítal tak vadu řízení před soudem, která mohla mít za následek vydání nezákonného rozhodnutí o odmítnutí návrhu. Tento kasační důvod, jak již bylo uvedeno výše, lze podřadit pod přípustný kasační důvod ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud tedy usoudil, že kasační stížnost je v daném případě přípustná a dále se zabýval stěžovatelem uplatněnými kasačními námitkami.

Podstatou kasační stížnosti tak zůstává, zda stěžovatel podal žalobu pro rozhodnutí žalovaného o zastavení azylového řízení opožděně, tedy zda byly v projednávané věci naplněny podmínky pro odmítnutí žaloby pro její opožděnost.

Z předloženého správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že žalovaný poté, co se stěžovatel opakovaně nedostavil k pohovoru, ačkoliv byl o termínu konání řádně vyrozuměn, řízení o azylu dle ustanovení § 25 písm. d) zákona o azylu dne 12. 11. 2003 zastavil. Rozhodnutí o zastavení se téhož den pokusil doručit stěžovateli v pobytovém středisku, jak je zaznamenáno v úředním záznamu ze dne 13. 11. 2003. Bylo zjištěno, že stěžovatel se v místě svého pobytu nezdržuje. Z evidence Správy uprchlických zařízení současně vyplynulo, že stěžovatel svévolně opustil dne 13. 9. 2003 P. s. Č. Ú. Opakovaně provedl žalovaný pokus o doručení rozhodnutí do vlastních rukou stěžovatele dne 19. 11. 2003. Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem se žalovaný rozhodl doručit výše uvedené rozhodnutí náhradním způsobem. Výzva k předání rozhodnutí ve věci řízení o udělení azylu ze dne 21. 11. 2003 na den 3. 12. 2003 obsahující příslušná poučení o následcích nedostavení se byla vyvěšena v PoS dne 21. 11. 2003 a svěřena dne 1. 12. 2003.

Dle ustanovení § 24 odst. 2 zákona o azylu se písemnost, kterou se nepodařilo doručit, uloží v přijímacím nebo pobytovém středisku, kde je žadatel o udělení azylu hlášen k pobytu, nebo v ministerstvem určeném azylovém zařízení, je-li hlášen k pobytu mimo azylové zařízení. Oznámení o uložení nedoručené písemnosti se vyvěsí v přijímacím nebo pobytovém středisku na úřední desce. Nevyzvedne-li si adresát zásilku do 10 dnů od uložení, považuje se poslední den této lhůty za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl.

Dle ustanovení § 24 a odst. 2 zákona o azylu nedostaví-li se žadatel o udělení azylu k převzetí rozhodnutí v den ve výzvě uvedený, ač mu výzva byla doručena, je den k převzetí rozhodnutí ve výzvě uvedený považován za den, kdy je rozhodnutí žadateli o udělení azylu doručeno.

Dne 3. 12. 2003 se stěžovatel k převzetí rozhodnutí nedostavil. V daném případě je tento den považován za den doručení rozhodnutí o zastavení řízení.

Dle ustanovení § 32 odst. 1 zákona o azylu lze žalobu proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu 1a) podat ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí.

Stěžovatel podal žalobu ke krajskému soudu až dne 7. 7. 2004. Žaloba tak byla podána opožděně, a proto ji krajský soud dle ustanovení § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. odmítl.

Jak již krajský soud v odůvodnění rozsudku uvedl, je zcela nerozhodné, kdy fyzicky stěžovatel rozhodnutí převzal.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že krajský soud postupoval v souladu se zákonem, jeho rozhodnutí o odmítnutí žaloby netrpí nezákonností, neboť pro jeho vydání byly splněny zákonné podmínky. Krajský soud rozhodl na základě řádně zjištěného skutkového stavu. Podklady pro jeho rozhodnutí mají oporu ve správním spise.

Námítka stěžovatele spočívající v kritice postupu soudu, který se nezabýval skutečností, kdy došlo k faktickému vymístění stěžovatele z azylového zařízení a jakým způsobem byla tato skutečnost dána žalovanému na vědomí, není na místě.

Podle ustanovení § 75 s. ř. s. soud při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu a přezkoumává v mezích žalobních bodů napadené výroky rozhodnutí. Soud svým povinností zakotvených v citovaném ustanovení dostál.

Stěžovatel v žalobě pouze nekonkrétně tvrdil, že pravděpodobně nedopatřením nebyl údaj o jeho odstěhování z azylového střediska tlumočen policejnímu orgánu. Na podporu svých tvrzení neuvedl žádné důkazy. Takto formulovaná námitka nebyla způsobilá k podrobnějšímu přezkoumání, než jaké krajský soud provedl, když odkázal na povinnosti žadatele o azyl ve smyslu ustanovení § 77 odst. 2 a 88 odst. 1, 2. Tvrzení, nejsou-li doplněna odkazem na konkrétní tvrzená pochybení, jsou vágní a soudně nepřezkoumatelná. V daném případě nelze odhlédnout od skutečnosti, že stěžovatel svým povinností v azylovém řízení nedostál, kdy sám v žalobě uvedl, že svůj úmysl opustit středisko ústně oznámil zaměstnancům azylového střediska, přestože ustanovení § 77 ukládá povinnost oznámit úmysl změnit místo hlášeného pobytu písemně.

Nejvyšší správní soud tedy nezjistil naplnění důvodů kasační stížnosti podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Protože stěžovatel neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). Žalovanému Ministerstvu vnitra ČR, které bylo v řízení úspěšné, náklady řízení nevznikly, respektive je neúčtovalo, a proto rozhodl soud o nákladech řízení, jak výše uvedeno.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. srpna 2005

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu